

[Thisted Knudsen.]

opmærksomhed, men også en saglig og grundig overvejelse og behandling med det formål at få fastslået, om vejen frem til løsning af konflikter mellem arbejdere og arbejdsgivere, hvor omfattende samfundsmæssige interesser stod på spil, var tvungen voldgift eller ikke.

Jeg kan med det samme sige, at mit parti i dag indtager det samme standpunkt til hovedprincippet i lovforslaget, som vi gjorde for snart en halv snes år siden. Vi erkender i modsætning til det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, at når omfattende samfundsinteresser udsættes for fare på grund af konflikter mellem arbejdere og arbejdsgivere, er den tid nu forbi, da samfundet kan optræde som passiv tilskuer, og der er peget på, at udviklingen i de sidste 20—30 år har vist, at samfundet heller ikke påtager sig denne rolle. Vi har set det gang på gang, når der var opstået konflikter, der var alvorlige for samfundet. Hvad gjorde man i så tilfælde før eller senere? Man trådte aktivt til, man greb ind. Det kan forsåvidt godt siges, at forslagsstillerne gennem dette lovforslag kun forsøger at lovfæste en tilstand, som vi er velkendt med, og de motiverer det efter min opfattelse uhyre forstandigt ved at sige, at samfundet må være bedre forberedt, når det skal gribe ind i sådanne konflikter.

Vi erkender, at hovedprincippet må være, — som det også allerede er fremhævet under forhandlingen i dag — at overenskomster mellem arbejdere og arbejdsgivere hviler på frie aftaler mellem parterne; de må selv ordne deres problemer og blive enige om overenskomster, om løn- og arbejdsvilkår. Efter vor opfattelse må alle berettigede interesser, herunder arbejderne, men også produktionens og eksportens, tilgodeses, og vi erkender, at først når alle muligheder er udtømt, når forligsmandsinstitutionen er kørt fast og — det lægger vi afgørende vægt på — omfattende samfundsinteresser udsættes for fare, må samfundet have både pligt og ret til, som ord-

føreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, før sagde, at gribe ind; og hvilke midler har samfundet så udover den tvungne voldgift?

Hovedvirkningen af dette lovforslag — det erkender vi — må blive, at en arbejdskonflikt af omfattende karakter i fremtiden bliver en umulighed, og jeg kan ikke se, at der skulle være noget galt i det. Vi erkender jo alle i denne sal, at krig hverken på det ene eller det andet område fører til noget forstandigt resultat, og det, forslagsstillerne vil sikre, er, at denne krig, som til syvende og sidst ikke tjener noget forstandigt formål, ikke mere blusser op.

Der er imidlertid visse enkeltheder og principper, som jeg gerne vil gøre nogle bemærkninger om. Det er selvfølgelig ikke ligegyldigt, hvorledes denne voldgiftsret sammensættes. Jeg har lagt mærke til, at forslagsstillerne giver juristerne en fremtrædende plads i det såkaldte formandsskab, og hvis dette lovforslag bliver vedtaget, vil det jo ofte ske i praksis, at afgørelser om løn- og arbejdsvilkår ender i formandsskabet. Det foreslås, at formandsskabet kommer til at bestå af formanden for den faste voldgiftsret, der er en højesteretsdommer, af yderligere en højesteretsdommer og et tredie medlem, om hvem man siger, at han skal være en i erhvervsøkonomiske forhold kyndig nationaløkonom, altså to højesteretsdommere og en nationaløkonom. Jeg personlig sætter jura meget højt, men jeg tror alligevel, at denne sammensætning af formandsskabet har slagside. Vi havde hellere set, at formandsskabet havde fået en repræsentation med et mere omfattende kendskab til de erhvervmæssige forhold og vilkår, hvorunder der skal arbejdes, end man med rimelighed kan forlange af to højesteretsdommere. Det er imidlertid en enkelthed, som jeg går ud fra at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard er villig til at forhandle om.

Det, der måske er det centrale udfra vort hovedsynspunkt vedrørende denne sag, er, på hvilket grundlag voldgiftsretten skal af-